

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Pœnitentia cibatur, potatur, recreatur, Christum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

pariter cum bono nostro sanguinis sui fructum sic carpit suavissimum. Ramirez in ep. 4. Apoc. 2. 21.

Ecce sto ad ostium, & pulso. Apoc. 3. 20. Suaserat Christus D. Episcopo poenitentiam; nè putaret, difficile fore, ut è tanto tepore in ferventem poenitentiam posset venire: paratissima gratiæ suæ auxilia ei ostendit, & pollicetur: idque sub figura hospitis benevoli; qui, ab alio durissimè expulsus, ad ostium anhelus perseverat; & sollicitè pulsans, admitti rogat: ut intrans veterem, exhibitio charitiorum epulò, redintegret amicitiam. Id hic in ep. 7. Ubi voces illæ Pl. 49. 12. *Si esuriero, non dicam tibi: meus est enim orbis terra.* Cur ergo, cum tua sint omnia, excubas ante hominis ostium; ut cœnes cum eo? Jactaret illud in veteri Testamento, quando Filium suum adhuc retinebat in folio gloriæ suæ: postquam verò dedit Filium; *etiam cum illo omnia nobis donavit*, ait Paulus Rom. 8. 32. Sed dicamus verius: antequam Verbum caro fieret, delicias poenitentia non plenè gustarat Deus: vescebat enim angelorum amore; & licet ei apponerentur lacrymæ poenitentium, haud eis nutriebatur. At ubi descendit in hortum nostrum, & manducare cœpit panem doloris; lacrymarum ità captus est dulcedine; ut reversus in cœlum, suis ipse manibus abstergat omnem lacrymam ab oculis Sanctorum. Quibus non abundè refectus in terram revertitur, pulsat ostium; & defersens manna, lacrymas, & poenitentia fercula; esurit. Cur enim pulsat ostium? audi, quid præmittat: *amulare ergo, & poenitentiam age.* Apoc. 3. 19.

§. IV.

Poenitentia Deo grata, sacrificium, festum &c.

Tolle hircum pro peccato. Levit. 9. 3. Hircus est poenitentia, Hugo Card. hic.

Oblationem offerre per tempora sua. Num. 28. 2. Origenes legit; Offerretis mihi in diebus festis meis. Habet ergo Deus dies festos suos? habet: est enim ei magna festivitas humana salus, Quomodo putas, lætificat eum; cum is, qui fuerat impudicus, fit castus; & qui fuerat impius, efficitur pius. Istæ omnes singulorum quorumque conversiones, festivitates generant Deo. Origenes hic. hom. 23.

Manducemus, & epulemur. Luc. 15. 23. Commune convivium, communisque læticia Patri, filio, & servis, describitur: quia fructus Passions Christi in poenitente, materia est gaudii; non solum ipsi poenitenti, & Ecclesiæ Pastoribus; sed etiam ipsi Deo: perinde enim gratum habet, ac si ipse pasceretur. Cajetanus hic.

Erat dies festus Judæorum. Joan. 5. 1. Potius dies festus JESUS poterat vocari, quo paralyticus sanatur. Nullus enim dies solenior Deo, quam cum peccator à nequitia recedit. *Erat autem Sabbathum in die illo.* Quam verè Sabbathum in die! Non dixit,

Sabbathum erat dies ille; *sed Sabbathum erat in illo:* in illo enim die, quò peccator mundatur, verè Sabbathum Dei requies est. Escobar t. 1. Mir. Chr. l. 5. Sect. 1. obl. 1.

Non sic infans amator dilectam suam, amat; ut Deus poenitentem animam. S. Chrysof. hom. 22. ad pop. Antioch. Nihil est, quod Deum ità exhilaret; atque conversio nostra, atque à peccato ad virtutem regressus. Id. hom. 25. in Gen.

Nullà re perinde Deus delectatur ut hominis, propter quem omnis doctrina, atque omnia mysteria, concessa sunt, respicientia, & salute. S. Gregor. Naz. or. 39. in sancta lumina.

Peccavimus; agamus poenitentiam: millies peccavimus; millies quoque poenitentiam. De omni opere bono gaudet Deus; præsertim verò super anima poenitentiam faciente. S. Ephrem de variis tormentis Inferni.

Multiformis, & copiosa, est poenitentia; idèque varia ferculorum genera Deo apponit. Id. de poenit.

Festum excitat Deo poenitentia: quoniam & cœlum movet ad epulas; & Angeli utantur, dum poenitentia ipsos invitat ad prandium; cunctique cœlestes ordines epulantur, per poenitentiam sese recreantes. Id. ib.

DEL altare est poenitentia: nam per ipsam peccantes eum placant. Id. ib.

Celebritas bona, ac pulchra, & Deo grata, est poenitentia cum lacrymis, & à peccatis abstinencia, Deiq; cognitio, atque æternum bonorum desiderium. Id. s. in pretiosam, & vivificam Cruc. Dom.

Magni pretii sacrificium offerre, poenitentiam agite. Non enim reperitur malitia, quæ poenitentiam superet; nullum est virus, quod vim hujus mellis possit extinguere. S. Helychius Presb. or. in S. Andream Ap.

Tanta utilitas, tantæque gratia, poenitentia; ità ut Deo, præteritis facinoribus offenso, jamque justissimam poenam pro tantis criminibus inferenti, si dici fas est, quodammodo obstitat; & quasi inviti, ut ità dixerim, dexteram suspendat ultoris. Joan. Cassian. Collat. 20. Abb. Pinusij c. 4.

§. V.

Poenitentia cibis, potat, recreat, Christum.

Affer mihi duos hædos optimos. Gen. 27. 9. sic Ecclesia bona mater ex hædis id est peccatoribus. Marchantius D. 1. Quadr. Eucherius l. 2. in Gen. in omnibus scripturis hæddi pro peccatoribus accipiuntur; carnes autem hædorum, ex quibus Isaac preparatus est cibus, peccantium intelligenda est conversio.

Messui myrrham meam. Cant. 5. 1. Metit myrrham: quia, ut ait Ambros. de bono mortis c. 5. delectatur eò, si quis mortificet peccatum suum obliteret culpam suam, sepe-liat iniquitates suas: myrrha enim est sepultura mortuorum, de Ponte hic Exh. 2. l. 3.

Sumes aurum & argentum; & facies coronas, & pones in capite Jesu filij Josedech Sacerdotis magni. Zachar. 6. 11. De JESU

verò

verò Redemptore, capienda verba nemo ambigit. Rupertus in Apoc. 19. 11. Imponuntur coronæ sumptō argentō, & aurō, à transmigratio- ne; sive ab iis, qui venerunt de Babylone: quia nobis proficientibus, & reversis ad meliora, per singulas virtutes nostras Dominus coronatur; imò nobis per virtutem pœnitentiæ coronatis, Salvator in singulis coronam accipit. Eadem habet S. Hieronymus hîc. Ramirez in ep. 3. Apoc. 2. 13.

Discumbente eò. Matth. 9. 10. Per corporale convivium, quod Christo Matthæus exhibuit, mysticè intelligitur spirituale convi- vium, quod ei in anima sua paravit, præben- do delicias cordis per hoc, quòd eum in ani- ma totò recepit affectu; aperiens ei osium mentis: de quo convivio ait Salvator. Prov. 8. 31. *delicia mee esse cum filiis hominum,* Dion. Carth. hîc.

Gaudet super eam magis quàm super no- nagesima novem. Matth. 18. 13. Non quòd absolute loquendo, peccator pœnitens melior, aut magis dilectus, sit, quàm multi iusti per- severantes in bono; imò comparando statum statui, meliores sunt innocentes, quàm pœni- tentes: sed hæc ideò dicta sunt; quia de pecca- tore pœnitente habet Christus quoddam spe- ciale gaudium. Id. hîc.

Lacrymis capit rigare pedes ejus. Luc. 7. 38. Pharisei domum Christum intravit non accepturus Judaicos cibos, sed divinam mise- ricordiam largiturus, Nèque accubuit, po- cula saporata melle, floribus odorata, sumptu- rus; sed pœnitentis lacrymas ex ipsis oculo- rum fontibus poraturus. - Deus delinquentium gemitus esurit, sicut lacrymas peccato- rum. S. Chrysol. l. 93. - Venit, pietatis illa, non voluptatis, exhibitura convivium. De- nique & pœnitentiæ ponit mensam, fercula compunctionis apponit, panem doloris in- fert, potum lacrymis temperat in mensu- ra; & ad delicias Deitatis totam pulsat cor- dis sui, & corporis, symphoniam. Organi planctus dat clamorem, citharam per suspiria longa modulatur, gemitus aptat in fistulam: & dum pectus, ipsam conscientiam arguens, sæpe percudit; facit placitura Deo cymbala personare: dumque taliter apportat divinis oculis cibos; totas misericordiæ copias sic re- portat. Id. ib.

Da mihi bibere. Joan. 4. 7. Sitiebat spiri- tualiter conversionem fœminæ hujus, omnium- que animarum errantium. Dion. Carth. hîc.

Ego cibum habeo manducare. Joan. 4. 32. Hinc discimus, quanta sit erga homines chari- tas: quasi enim cibum suum putat perditorum hominum conversionem. S. Cyrill. Alex. l. 2. c. 103. hîc.

Meus cibus est. Joan. 4. 34. Hoc est, ut quàm plurimos ad me convertam, meosque Discipulos faciam, & amicos, omnes in me credentes: quorum bona opera, tanquam fru- ctus suavissimos virtutis, sponsum edit, hisque maximè lætatur. Philo Carpathius in c. 5. Cant.

Si manum ejus (Christi) tangere non pos- sumus, advolvamur pedibus: si non possumus

ad caput pervenire, saltè pedes ipsius lacrymis lavemus. Nostra pœnitentia unguentum Sal- vatoris est. Vide, quanta sit misericordia Sal- vatoris. Peccata nostra mali odores sunt; pu- tredo sunt; tamen, si agamus pœnitentiam, propter peccata si ploramus; peccata nostra putrida unguentum efficiuntur Domini. S. Chrysol. hom. 6. in c. 1. Marci.

Cibus ejus pœnitentia mea; & cibus ejus sa- lus mea: cibus ejus ego ipse. An non cinerem, tanquam panem, manducat: ego autem, quia peccator sum, cinis sum; ut manducer ab eo. Mandor, cum arguor; glutior, cum institutor; decoquor, cum immutor; digeror, cum transformor; unior, cum conformor. Bern- ardus l. 71.

§. VI.

Pœnitentia honoratur, fovetur, à Deo, & Christo.

Num. 1.

Figura, & Symbola.

Cumque immolaverit eum in loco, ubi solet maclari holocaustum coram Domino, quia pro peccato est. Levit. 4. 24. Holocau- stum omnis sanctitatis, & innocentie, fuit signum; in quo integra Domino hostia cre- mabatur; nullam inde partem accipientibus hominibus; sicut perfectus, totum se Deo con- secrat. Et in eodem loco maclari jubetur ho- stia pro peccato, in quo offeretur holocaustum. Scilicet qui per pœnitentiæ sacrificium cum Deo in gratiam redit; per omnia similis est ei, qui nunquam deliquit; & eodem loco habe- tur apud Deum. Origen. hom. 5. in Ex. in loco, ubi jugulantur holocausta, ibi etiam hostiæ pro peccato: quò scilicet intelligat, qui pec- cavit, & pœnitet, & conversus ad Dominum, contribulati Spiritus hostiam jugulat; in loco Sancto stare; & sociari his, qui pertinent ad Deum, Pinna Ethol. 2. 14. Theodoretus q. 4. ad demulcendos oblatores: ut cognoscant, se non esse alienos à Sanctis cum per pœnitentiam sanantur.

Ille radet cesariem &c. Deut. 21. 12. Præcepit Dominus filiis Israël, cum, hostibus devictis, inter captivos vidissent aliquam mu- lierem pulchram, quam vellent in uxorem du- cere. Sic Sponsa Christi debet prius deponere vestem, in qua capta est, id est, pristinos mo- res, quos sub diaboli captivitate habebat. Ra- dere novacula abnegationis propria cesariem; id est, omnes terrenas curas: circumcidere un- gues, tollendo omnem affectum rapacitatis: sedere unò mense, id est, quietè, & tranquil- lè, pristinam vitam recogitare; perpendendo, quem patrem habuerit, nempe diabolium &c. de Ponte tom. 2. l. 6. Exh. 37. §. 3. in Cant. 3.

Ponens in thesauris abyssos. Pf. 32. 7. id est, peccatores faciens lapides pretiosos per pœnitentiam. Hugo Card. hîc.

Qui sanat contritos corde, & alligat contritiones eorum; qui numerat multitudinem stellarum &c. Pf. 146. 3. 4.

Quæ consequentia juxta literam: & alligat contri-